

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 26Cob/51/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4309202092
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavol Pilek
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2023:4309202092.12

DOPLŇACÍ ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Pileka a členov senátu JUDr. Pavla Lukáča a JUDr. Mareka Olekšáka, v spore žalobcu: Ing. R. U., podnikajúci pod obchodným menom: Ing. R. U. Y., s miestom podnikania X.. C.. P. XXX/XX, XXX XX B. H., IČO: XX XXX XXX, právne zastúpeného: JUDr. Marek Ďuran, advokát, so sídlom Štefánikova 34, 949 01 Nitra, IČO: 30 788 285, proti žalovanému: Y. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. XX, XXX XX H., právne zastúpenému: Mgr. Pavel Šepták, advokát, so sídlom Župná 13, 953 01 Zlaté Moravce, IČO: 37 324 101, o zaplatenie 94.600 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 23Cb/114/2009 - 637 zo dňa 19.02.2016, dopĺňa rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 26Cob/51/2018 - 857 zo dňa 24.11.2022 o výroky III. a IV.

rozhodol:

- III. Súd priznáva žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov prvoinštančného ako aj odvolacieho konania v rozsahu 72,48 %.
- IV. Súd priznáva žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Krajský súd v Nitre v rámci odvolacieho konania rozhodoval o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 23Cb/114/2009 - 637 zo dňa 19.02.2016, pričom rozsudkom č. k. 26Cob/51/2018 - 857 zo dňa 24. novembra 2022 rozhodol vo výroku I. tak, že rozsudok Okresného súdu Nitra č. k. 23Cb/114/2009 - 637 zo dňa 19. februára 2016 mení tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 13.014 eur s 5 % úrokmi z omeškania ročne od 06.03.2009 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku a vo výroku II. tak, že v zostávajúcej časti súd žalobu zamietla.
2. Rozsudok Krajského súdu v Nitre neobsahoval výrok, ktorým by odvolací súd rozhodol o nároku na náhradu trov konania.
3. Podľa § 212 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) rozsudkom rozhoduje súd vo veci samej.
4. Podľa § 212 ods. 2 CSP, rozsudkom sa rozhoduje o celej prejednávanej veci. Ak je to účelné, súd môže rozsudkom rozhodnúť najskôr len o jej časti alebo len o jej základe alebo dôvode.
5. Podľa § 225 ods. 1 CSP, ak nerozhodol súd v rozsudku o niektorej časti predmetu konania alebo o predbežnej vykonateľnosti, môže strana do 15 dní od doručenia rozsudku navrhnúť jeho doplnenie. Súd môže rozsudok, ktorý nenadobudol právoplatnosť, doplniť aj bez návrhu.
6. Podľa § 225 ods. 2 CSP, doplnenie urobí súd dopĺňacím rozsudkom, na ktorý sa primerane použijú ustanovenia o rozsudku. Ak súd nevyhovie návrhu strany na doplnenie rozsudku, návrh zamietne.
7. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.
8. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.
9. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

10. V zmysle citovaných ustanovení súd týmto doplnčiacim rozsudkom rozhodol o trovách prvostupňového a odvolacieho konania v súlade so zásadou úspešnosti v spore, keďže žalobca si v konaní uplatňoval sumu istiny vo výške 94.600 eur (100 %) a úspešný bol vo výške istiny 13.014 eur (13,7568710359408 %); žalovaný bol neúspešný v rozsahu 86,2431289640592 %. Rozdiel úspechu a neúspechu predstavuje priznaný rozsah nároku na náhradu trov konania, a to 72,4862579281184 % (86,2431289640592 % - 13,7568710359408 %).

11. Pokiaľ ide o trovy dovolacieho konania na Najvyššom súde Slovenskej republiky, odvolací súd rovnako rozhodol v súlade so zásadou úspešnosti, pričom v tejto časti konania bol v celom rozsahu úspešný žalobca, t. j. v rozsahu 100 %.

12. Súd poznamenáva, že sa nestotožnil s argumentáciou žalobcu uvedenou v jeho podaní zo dňa 20.01.2017 (na č. I. 684), podľa ktorej od neho nemožno spravodlivo požadovať, aby procesne zodpovedal za predvídanie výsledku sporu, ktorý vyplynul z úvahy súdu a rozdielných znaleckých posudkov, pričom poukazoval na komentár C. H. Beck k CSP, podľa ktorého by malo byť v takomto prípade priznané právo na náhradu trov výlučne iba z prisúdenej sumy (v prejednávacom prípade zo sumy 13.014 eur a nie zo žalovanej sumy 94.600 eur). Podľa komentára k § 255 ods. CSP (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2022, s. 1024 - 1035) „Civilný sporový poriadok nemá ustanovenie obdobné ustanoveniu § 142 ods. 3 OSP, ktoré sa uplatňovalo ako lex specialis vo vzťahu k § 142 ods. 2 OSP (k tomu napr. nález Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 142/2014). Na rozdiel od predchádzajúcej právnej úpravy nová právna úprava už neobsahuje tri špeciálne skutkové podstaty (§ 142 ods. 1, 2 a 3 OSP), ale len dve (§ 255 ods. 1, 2 CSP). Na prvom mieste je zásada úspechu a v prípadoch, keď mala strana sporu vo veci úspech len čiastočný, platí pravidlo obsiahnuté v § 255 ods. 2 CSP (pomer úspechu). Nepatrný neúspech Civilný sporový poriadok aktuálne nepozná, zohľadňuje sa teda každý neúspech, a to vrátane neúspechu v časti príslušenstva pohľadávky. Zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu (sudcovské právo) alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nemožno ho totiž ad absurdum zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti. Napríklad pri sporoch o ochranu osobnosti býva pravidlom, že si žalobca svoju nemajetkovú ujmu ocení spravidla vyššie, ako na koľko mu ju odhadne súd podľa výsledkov vykonaného dokazovania. Nebolo by však celkom spravodlivé a v súlade so satisfakčnou funkciou nemajetkovej ujmy požadovať od žalobcu, aby svoju ujmu podceňoval iba preto, aby potom nemusel hradiť trovy konania. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania v tomto prípade treba rozlíšiť, čo je základné a čo sprevádzajúce (pozri k tomu napr. nález Ústavného súdu ČR, III. ÚS 170/99). Za základné sa považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté. Výška nemajetkovej ujmy je potom druhotná a nadväzujúca. Rovnako odborná otázka posudzovaná znalcom (prípadne aj viacerými znalcami) môže presahovať možnosti strany sporu, ktorá napr. výšku škody „iba“ odhaduje. Aj tu je zrejme primárnym fakt, že škoda bola spôsobená; jej výška nasleduje. Nemožno však opomenúť ani fakt, že strany zámerne výšku sporu nadhodnotia, aby napr. odmena advokáta bola čo najvyššia a pod. Súdna prax sa v takom prípade prikláňala k riešeniu, a to najmä s ohľadom na zastúpenie strany advokátom, ktorý má poznať aspoň bežnú judikatúru v žalovanej veci, a napriek tomu, že bol žalobca v základe sporu úspešný, takýto výkon práva by ho nemal chrániť a náhradu trov konania nepriznávala nikomu alebo postupovala podľa zásady úspechu. Vhodným riešením potom bude, že žalobca má právo na plnú náhradu trov konania, avšak výlučne iba z prisúdenej sumy (nie zo sumy žalovanej). Priznanie plnej náhrady trov konania výlučne z prisúdenej sumy je v tomto prípade zdôvodniteľné cez interpretáciu pojmu „úspech vo veci“ (§ 255 CSP), keďže ten, ako je uvedené vyššie, sa skúma čo do právneho základu, a nie čo do výšky priznaného nároku. Typickým príkladom môže byť žaloba o ochranu osobnosti s nárokom na peňažné zadostučinenie, ktorou sa žalobca domáha zaplattenia nemajetkovej ujmy 10-tisíc eur; súd vyhodnotí žalobu ako dôvodnú, žalobcovi prisúdi 7-tisíc eur použijúc úvahu (sudcovské právo) a vo zvyšku, do sumy 3-tisíc eur, žalobu zamietne. Žalobca bol nepochybne plne procesne úspešný čo do základu. Výška závisela od úvahy súdu, ktorú nemohol nijako predvídať, pretože to objektívne nie je možné. Zamietnutých 3-tisíc eur teda nie je prejavom procesného úspechu žalovaného, ale iba dôsledkom úvahy súdu. Nemožno preto uvažovať o náhrade trov pre žalovaného a priznať žalobcovi len 40% trov (v tom duchu aj judikatúra Najvyššieho súdu SR k § 142 ods. 3 OSP). Žalobcu je preto nevyhnutné považovať za plne procesne úspešného, ak mal plný úspech čo do základu uplatneného nároku a súčasne výška plnenia vyplývajúca z tohto jeho procesného úspechu závisela výlučne od úvahy súdu (alebo od znaleckého posudku). Žalobcovi teda bude priznaná náhrada trov iba z prisúdenej sumy 7-tisíc eur, avšak v plnej výške. Rovnako to platí, ak súd napr. využije svoje právo znížiť výšku náhrady škody (§ 450 OZ); súd pri rozdelení náhrady trov

konania na toto zníženie neprihliada a pri posúdení miery úspechu vo veci vychádza z čiastky, ktorá bola strane priznaná, akoby toto svoje oprávnenie nevyužil.“

13. V prvom rade odvolací súd poukazuje na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. III. ÚS 475/2018 zo 4. februára 2021, podľa ktorého právnej vety: Zmyslom novej právnej úpravy Civilného sporového poriadku nebola snaha zákonodarcu sa pri rozhodovaní o náhrade trov konania koncepčne celkom odchýliť od pravidla pôvodne vyjadreného v § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku. Záver súdu absolútne vylučujúci osobitný režim posudzovania úspechu v konaní a nárokov na náhradu trov v prípadoch, keď výška plnenia závisela od znaleckého posudku alebo úvahy súdu, nemožno akceptovať a takáto interpretácia § 255 Civilného sporového poriadku súdom nie je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky. Aj v tomto konaní však bola predmetom konania ochrana osobnosti, a preto v komentári k CSP vyššie citovaný právny názor nemožno aplikovať na každý prípad, v ktorom sa určuje hodnota predmetu sporu znaleckým posudkom. V odvolacím súdom prejednávanej veci žalobca presne pri začatí konania (v žalobe) vymedzil predmet sporu aj jeho hodnotu, pričom sám so žalobou predložil aj znalecký posudok, z ktorého vychádzal. Nie je možné pritom opomenúť, že tento znalecký posudok bol pre rozhodnutie sporu nepoužiteľný z dôvodov, ktoré už súd uviedol v odôvodnení rozsudku č. k. 26Cob/51/2018 - 857. Ďalšie znalecké posudky, ktoré boli neskôr v konaní vyhotovené okrem iného reagovali na zmenu dôkaznej situácie, z ktorej mimochodom vyplynulo, že predmet sporu nebol v takom rozsahu ako ho vymedzil žalobca v žalobe. Nešlo teda o obdobnú situáciu ako tomu je v komentovanom prípade alebo v prípade, na ktorý reagoval svojim nálezom Ústavný súd SR. Odvolací súd rozhodol o nároku na náhradu trov konania tak ako je uvedené vo výroku rozhodnutia z dôvodu, že žalobca zodpovedal za to, ako, v akom rozsahu a v akej hodnote vymedzil predmet konania.

14. O výške trov rozhodne v zmysle § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

15. Toto rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 - 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť byť zastúpený advokátom neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, ak je dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa alebo ak je dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.